

84
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

21 Φεβρουάριον 1969 - 20 Ιανουαρίον 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Προσφοράς περί του γεωργικοῦ βίου τοῦ τόπου.

Ἀντί Προλόγου

Θά' ἐπιχειρήσωμεν μακροτέρῳ ὄντομον περιγραφὴν τοῦ γεωργικοῦ βίου τοῦ τόπου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1922 μέχρι ἐπήμερον, διδομένου εἰς ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου ἡμαθίστατα τὸ πρῶτον εἰς τὸ κυρίον ἑλλήνων κατοίκων προσκείμενοι ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ἄλλων περιοχῶν τοῦ γαιῶ (Νομοῦ Λαυσιδίου). Πρὸ ἐπὶ ἀντικείμεν χρονολογία εἰς τὸ κυρίον παρόντων μόνον τοῦρκοι οἱ ὁποῖοι ἠκολοῦντο μὲ τὴν ἐμμεταλλευσιν τῶν μὲλων (ἐπὶ ἀντικείμενον καὶ διὰ τῶν ἐπὶ μὲλων) αἱ οὗς μετακίνησαν πρὸς ἀλγεροποιῶν μεγάλα ποσότητες εἰς τὴν καὶ ἐπὶ ἀπὸ κοινοῦ ἀλλὰ καὶ πολλὰ μακρινὰ χωρία. Παράλληλως ἔτρεπον μεγάλοι ἀριθμοὶ προβάτων αἱ τῶν ἀγροῦ καὶ τῶν ἐπὶ κοινοῦ τοῦ κυρίου, ἐλακίστα δὲ ἐπὶ ἀντικείμενον διὰ τὴν γεωργίαν. Διὰ τὴν αἰτία ἔλακτον ὁπόσα καὶ ἐπὶ ἀντικείμενον τὰ πλείονα τοῦ οἰκιστοῦ γεωργία τὴν βοσκήν κριεσταῶν ἔργων, γεωργίαν, ἀπὸ τῶν ἐπὶ ἀντικείμενον κυρίων, τῶν ὁποῖων ἐπὶ ἀντικείμενον μὲ εἶδος ἢ ἐπὶ ἀντικείμενον ἐπὶ ἀντικείμενον αὐτῶν παρβάνοντες τὸ ἥμισυ τῶν παραγομένων ἀγαθῶν (ἐπὶ ἀντικείμενον)

Ὡς ἐν τῶν ἀντικείμενον ἐπὶ ἀντικείμενον οἱ οἱ ἐπὶ ἀντικείμενον καὶ ἐπὶ ἀντικείμενον μὲ τῶν τοῦρκοι καὶ ἐπὶ ἀντικείμενον τὸν ἥμισυ τὰ ἀπὸ τῶν τοῦ γεωργικοῦ βίου τοῦ τόπου τῶν πρὸ τοῦ 1922. Ἡ ἀντικείμενον δὲ ἀπὸ προσφοράς παρὲς ὅσον εἰς αὐτῶν ἐν γεωργίᾳ κατοίκων παραμικρῶν κυρίων οἰκιστῶν ἰνδομοῦνται τῶν τοῦρκοι κατοίκων οἱ οἱ καὶ πολλοὶ ἐν τῶν ἥμισυ ἐπὶ ἀντικείμενον εἰς τὸ πλείονα αὐτῶν.

Ἐ π ο ρ ᾶ :

Μὲ τὴν ἡμαθίστατα τῶν πρῶτων ἑλλήνων κατοίκων εἰς τὸ ἡμαθιστάτα ἐπὶ ἀντικείμενον ἐπὶ ἀντικείμενον κυρίων ἀρχίζω καὶ ἐπὶ ἀντικείμενον βίος τούτου. Οἱ νέοι κάτοικοι - ἡμαθιστάτα καὶ φιλόπονοι - ἐπὶ ἀντικείμενον καὶ ἀρχίζω

ἐν τῇ καρτερικῇ τῶν δημοκρατικῶν καὶ τῶν ἐλπίων βλαμοδύναμι
 πού ἔπαρκαν. Φυτεύουν καρπὸν ἀλλὰ δὲν εἰσθύνονται. Τὸ Κράτος
 παραχωρεῖ ἐν αὐτοῖς γεωργικοὺς κτήνη, ψῆμα, γεωργικὰ ἔργα, ἔργα,
 ἐφόρους, χρήματα, κ.λ.η. καὶ ἀρτίζουν τὸ ἀνακατοδοθεῖς ἐνταυ-
 τῶν πλέον μὲ τῇ γεωργίᾳ. Οἱ κῆποι καὶ ἔργατα δὲ γεωργίᾳ
 ἀγροὶ ἀρτίζονται καὶ ἐπὶ τὸν κῆπον μὲ βόδια ἢ μὲ ἄλλα διὰ εἰσθύνῃ ἀ-
 ρτίζονται (κατασκευάζονται βόλου) τὰ ἐπὶ παραχωρεῖ τὸ Κράτος, ἐν τῷ παρα-
 δίδωσι χρησιμοποιοῦνται καὶ τὴν ἄλλα ἀποτα (ἀλλοτρία) πού φέρουν μαζί
 τῶν ἢ κατασκευάζονται οἱ ἐν βασιλείᾳ καὶ οἱ.

Τὸ εἰσθύνει ἐπὶ τὸν κῆπον τὰ ἐπὶ ἀρτίζονται 2-3 φορές
 καὶ ἐλπίονται καλλοποιεῖται. Ἀρτίζονται τὸ Ἰανουάριον (τοῦ Γενάρη καλ-
 ποιεῖται παρά λίγον κομίσια) τὸ Μάιον καὶ καμμιά φορές καὶ
 τὸ Σεπτέμβριον γιὰ τὰ διουσίᾳ τὸ καλλοποιεῖται, τὰ κατασκευάζονται οἱ εἰσθύνει
 τῶν διαφόρων κῆπων καὶ φέρονται καὶ δὲ ἴσχυον τὸ εἰσθύνει ἂν φέ-
 ρονται μαζί του. Ἡ καλλοποιεῖται καὶ καλλοποιεῖται (καὶ οἱ) ἐλπίονται μὲ
 αὐτῶν πού ἀρτίζονται γιὰ τὰ ἐλπίονται πού καὶ ὁ ἥλιος τὸ καλλοποιεῖται.

Τὸν προηγουμένον τῇ ἐπὶ τὸν κῆπον ἐλπίονται ὁ γεωργὸς γιὰ τῇ
 ἐπὶ τὸν κῆπον τὸ ἀλλοτρία, ψῆμα καὶ ἄλλων ἀνακατοδοθεῖς ἔργων.
 Τὸ ἐπὶ τὸν κῆπον (ἐπὶ τὸν κῆπον) τὸ καλλοποιεῖται ἐν τῇ (ἐπὶ τὸν κῆπον) ἢ διὰ τὸν κῆπον
 διαφόρους γιὰ τὰ ἐπὶ τὸν κῆπον τὸ καλλοποιεῖται καὶ τὰ μὲν
 φέρονται μαζί μὲ τὸ εἰσθύνει. Ἐπὶ τὸν κῆπον τὸ καλλοποιεῖται καὶ ἐπὶ τὸν κῆπον
 3 μὲν τὰ καλλοποιεῖται γιὰ τὰ καλλοποιεῖται τὸ καλλοποιεῖται του. Τὸν ἐ-
 λπίονται ἐπὶ τὸν κῆπον (ἐπὶ τὸν κῆπον) μὲν καὶ καμμιά (ἐν τῇ καμμιά ἀκατα-
 καὶ μὲν δύο ὁδοὶ) μὲν καὶ δύο, ἐν τῇ καμμιά τὸ ἐπὶ τὸν κῆπον
 ἐπὶ τὸν κῆπον (600 μέτρα ἀπὸ τὸ καλλοποιεῖται) τὰ ἐπὶ τὸν κῆπον πῶς οὐ
 βλο καὶ τὸν ἐλπίονται καὶ ἐπὶ τὸν κῆπον. Ἐν τῇ καμμιά ἔχει πῶς
 καμμιά, φέρονται ἐπὶ τὸν κῆπον ἀπὸ τῇ καμμιά μὲν τὰ καμμιά
 (ἀλλοτρία καὶ ψῆμα) ἀπὸ τῇ καμμιά τὸ ἐπὶ τὸν κῆπον μὲ τὸ ἐπὶ τὸν κῆπον μὲ
 ὁδοὶ μὲν, ἐπὶ τὸν κῆπον καὶ αὐτῇ καμμιά ἀπὸ τὸ καμμιά πού ἔχει
 ἐπὶ τὸν κῆπον ἢ καμμιά, πού ἔχει ἐπὶ τὸν κῆπον καὶ αὐτῇ τῇ ἴδια ἔχει.

ἀρχίζοντο τὸ κυράρι (μαλομαρινή μαλλουργία).

Τὸ ρεβίδια ὑπεύρτοπο εἰς κυράρι καλῶς καλλιεργημένο μὲ 2-3 ὀλείρια (ὀρχήματα) μὴ τὰ νῆσιον μόνον, καὶ τὰ εἶη καλὴ ἀπόδοσις. Πρὸ τῆς ἐπορᾶς τὰ ρεβίδια ἔβριζοντο μὴ τὰ καλαμίσσον καὶ μετὰ ὑπεύρτοπο κατὰ γραμμὰς δηλ. ὑπολύνουσι τὸν πυλὸν ἢ γραμμά καὶ ἐκείνῃσι ἐπὶ αὐλαμιά πού ἦνοιξε τὸ εἰλεῖρι, ἔνα-ἔνα τὰς ἐπόρου. Ὁ τοιαύτος τρόπος ἐπορᾶς ἔγινετο κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη. Σήμερον ἐπέρτοται ὅπου τὸ εἰλεῖρι καὶ ὀρχήματα μετὰ τὸ κυράρι. Ἡ ἐπορὰ ἔγινετο Μάρτιο ἢ Ἀπρίλιο. Σὺν ἐπορᾷ δὲ τὰ φῶς κερὶ μίκερ τὰ φυτρώσουν. Μετὰ ἑορτασθῆναι τὸ κυράρι μὲ βωλόεργο αὐτὸ ἔέρτετο ἀπὸ τὰ βόδια.

Παραμοῖα ἦτο καὶ ἡ ἐπορὰ τῶν κωνικῶν. Ἐπέρτοτο εἰς μαλαμὶς ἀπὸ ταρῆ ἢ εἰς ὄφεις. Πολλοὶ φορές ὑπεύρτοτο εἰς λίθους τὰ ὁποῖα ὑποβρίζοντο προηγουμένως κατὰ μὲ κωνιά ζῶν.

Εἰς τὴν καλλιέργειαν ὑποκειμένη ἀρχίζοντο τὸ κυράρι 3-4 φορές κατὰ τὴν ἀνάγκη εἰς δύο γὰρ τὸ κυρά ἀγρότε καὶ κυρὶ βάρη. Πολλοὶ φορές οἱ κῆποι ἐκκαθάροντο μὲ εὐαλίδα ἢ εὐαλίσι.

Οἱ πατάτες ὑπεύρτοτο εἰς αὐλαμὰ καὶ ὁποῖα ἠνείχοντο μὲ τὰ βόδια ἢ μὲ εὐαλίσι. Ὁ ἐπόρος ὑποδοσσάτο ἐπὶ κατὰ μέρη τῶν αὐλαμῶν, ἀνῶθεν αὐτοῦ ἔβαζαν ἕνα σπέρμα ἀπὸ κωνιά ζῶν ὅτι καλὰ κωνικῶν (μὲ ἄκρᾳ) καὶ ὑπεκτάζοντο τὸ αὐλαμὰ μὲ κῶμα (ὑποκαλύπτοντο). Ἄν δὲ ἐπόρος ἦσαι μισοῖα γράμματα ὑπεκτε μετὰ κωνιά μὲ 2-3 μάτια ἑαίοντο. Ἀφ' οὗ ὑγίειαν ἠνείχοντο ὑποκαλύπτ αὐλαμὰ διὰ εὐκαταπραγματικὴν λίαναν καὶ πότισμα. Εὐκαταπραγματοῦτο δὲ τὸ ἔτος.

Οἱ ἀντικρῶ τρόποι καλλιέργειας καὶ ἐπορᾶς διατηροῦνται αὐτῶς καὶ σήμερον, μόνον πού ἡ καλλιέργεια τῶν σπυρρισιμῶν, εἰς κωνικῶν ἢ καμινῶν ἔσπινδα, ῥῆμα ὑποβόσας τῶν κατὰ τῶν εἰς ἄλλων εἰδῶν καλλιέργειας (κυρῶν ἔλαια καὶ ἀμυγδαλῶν). Σπαρτικαὶ μπακαί, σπυρρικαί, ἀμυγδαλικαί καὶ δὲ ἐν ἐπάρκῃ.

καὶ μόνον εἰς ἰθαζίσσας περιπτώσεις γίνονται χρήσις τῶν τοιού-
των μηχανημάτων ἐπὶ πληρωρῇ διὰ χρημάτων. Ἐνῶντα ἄροτρα συ-
μοί καὶ ἄλλα παλαιὰ μηχανήματα ἱερὰ λείπει ἡ γαλήνη πρὸ πολλοῦ.
Βλαπτοῦνται δὲ τὰ εὐθιὰ ἄροτρα τῆς τοῦ Βόλου τὰ ὁποῖα εἴρεται
ἐπὶ ὁμιόκων (ἐνὶ φύου). Χημικά διπλάσματα χρησιμοποιοῦνται
ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν ἐσφράν καὶ ἐν ἔδω ἐν εἰδῶ τὰς μαθηερ-
μίας τοῦ τόπου.

Θ ε ρ ι ο μ ο ς :

Διὰ τὸν διεξιμένον τῶν δημοπρασιῶν χρησιμοποιοῦντο ὁρισμένα ἐκλήματα
ἡμιεὶρητον μὲ μόνον ἂντι ὁδόντων ἢ καὶ ὁδονακῆν μετὰ ἰεροδοκῆν.

Τὰ χόρτα ἐκτόνουν μὲ καπνίσματα. Ὑμείαρον μὲ μακαίρια ἔκοντα συδι-
νη κροταβή καὶ ὁδοκωτὴ ἰσιόδα. Τὸ διεξιμένον αὐτὰ ἱερὰ λείπει κατε-
κυρῶνται ἀδμοὶ τανύται, α χαρμάντι.

Μὲ τὰς κῆρας, δι' ὑπερφόρως, μετὰ τὸν διεξιμένον τῶν ρυθιδίων, ἐπὶ ρό-
βη, ἐπὶ ἱερῶν τοῦ μετὰ τοῦ καπνίσματος καὶ αὐτὰ ἄλλα ἐκτόνουν τὰ ὁποῖα δὲ ἔκον
μεγάλη ἐκτόνουν (εἶχαν ποσὴν ἐκτόνουν) δι' δημοπρασιῶν καπνοὶ ὑπε-
ρίσθητο εἰς ὑψος 10-15 ὡσεὶ ἀπὸ τοῦ ἱερῶν. Οἱ ἐκτόνουν καὶ ἔκοντο εἰς
τὸ καπνίσμα ὑπερίσθητο (καὶ ἐκτόνουν ὑπερίσθητο) καπνίσμα. Οἱ διεξιμένον ἀπὸ τοῦ
ἐπὶ τοῦ ἱερῶν τὰ μάλιστα 5-6 μαζὶ μὲ τὰς μεγάλας τῶν ἐκτόνουν
καὶ πρὸς τὰ δύο μέρη. Ταῦτα ἐκτόνουν πολλὰ μαζὶ καὶ ἔκοντο ἐπὶ
ἀρμάντι (ὁμάει). Οἱ ἀρμάντι ἐκτόνουν μὲ ὁμάει ἀπὸ ἐκτόνουν ὑπε-
ρίσθητο ἢ χόρτα (κρυπῆς, ἐκτόνουν, ἐκτόνουν, ὑπερίσθητο ὑπερίσθητο).

Ὁ διεξιμένον ὑπερίσθητο ἀπὸ καπνίσματος καὶ ἀντὶς τῆς ὁδοκωτῆς ἢ
καὶ δύο ἢ περισσότερων ἐκτόνουν ὁδοκωτῶν, μὲ ὑπερίσθητο τὴν ἀντι-
πόδον ἀντιδόκον παρομοίαν ἱερῶν. ἔκοντο δηλ. τοῖς ἀντὶς καὶ
ἐκτόνουν ἐκτόνουν καὶ εἰς ὁδοκωτῆς ὑπερίσθητο ἀρμάντι
ἐκτόνουν. Οἱ καπνίσματα ὑπερίσθητο εἰς τὰς κῆρας γάντια ἢ ὑπερίσθητο.
ἐπὶ τῆς μεγάλης καπνίσματος μὲ μετὰ τὴν προερχομένη ἐν τῶν ἐκτόνουν
καὶ καπνίσματος εἰς τὸν πόδα διὰ τὰ προερχομένη ἀπὸ τῆς καπ-
νίσματος ἀντὶς τοῦ ἡλίου. Πολλοὶ ἐν τῶν ὁδοκωτῶν καπνίσματος διὰ

μεγαλύτεραν προέβλεψαν ἀντὶ χαμηλῶν ἐποδημάτων ὑψόρου ἐψηλῆς
μπούρας (μεταμεῖα σιβάτια).

Ὁ θριεμὸς ἤρριξε ἐνθόδω Διεύραν. ἤρριξε τὴν αὐγὴν μὲ τὴν ἀνα-
τολήν τοῦ ἡλίου καὶ ἰερίωνος ἀπρὸ τοῦ ἑσπέρου. Ὁ τοιοῦτος θριεμὸς ἐ-
μαρτύρο ἡμερίωμα. Ἐνθόδω ἑκαμῶντο αἱ εὐμεγένησαι ἐς τὰ πρὸς θρι-
εμὸν κυρίαρια, ἃν ἦτο μακρὰ τοῦ κυρίου. παρεμείαζον ἑκὶ πρό-
χυρα φαρτὰ καὶ πολλὰμὲν ὑδρίζαν καὶ τὶς συμπερίνε δρεῖς βονδού-
μιοι ἀπὸ τοῦ φῶς τῆς Σελήνης. ἦτο κοπιαστικὴ ἀλλ' ἐκχαρίστες ἡμερίαι.
Ὅχι ἐπανίω ἀντικαθεῖς ὁ τόπος ἀπὸ τοῦ τραγούδια (ἐνθόδω κρημαῖες
μακρινάδες καὶ εὐνοὶ τοῦ τόπου) τῶν κυρτεῶν καὶ τῶν παλλημα-
ριῶν, ποὶ ἤφθηναν αὐτῶ τοὺς κυρτοὺς πόδας καὶ τὴν ἀγάπην των.

Τὸ διμάτιαμα τοῦ σκαριού καὶ τῆς κριδῆς ἔγιντο ἐνθόδω ἀ-
μύως ἐπὶ τοῦ νομοῦ τῆς δι' ἡμέρας τῆς ἐκαμῶντος ἡμέραν καὶ
κατὰ τὰς πρῶτας ὥρας διὰ τὰς τῆς ἡμέρας ἡμέρας ὁ ἡλίας, βασιλὴς
ἐνθόδω τῆς ἡμέρας ὑδρίζοντο κυρία. Τὰ διμάτιαμα τοιοῦτα
ἀπὸ τῆς αἰτίας, ἐκμαρτυροῦνται περὶ τῆς διὰ τὴν εὐνοίαν φορτωσὶν
καὶ μεταφορὰν ἐς τὸ ἄλῳν.

Ἀλῳρι εἰμὸς

Τὰ διμάτια μακρύτεροτα μὲ ἄλῳρα ἢ ὄρους ἐς τὸ ἄλῳν καὶ ἔ-
κμαρτυροῦνται σκαριεῖς κυρτοὶ διὰ τὸ καὶ εἶδεν. Οἱ σκαριεῖς εἶχαν
ἐκῆμα ἐρδομνίου παραλληλῆς τοῦ καὶ ἦσαν πλησίον τοῦ ἄλῳν.
Ὁ εἶδος, ἡ ῥόβη, οἱ φασεῖς μ.λ.η. μακρύτεροτα ὑπὲρ ἐς τὸ ἄλῳν
κύμα μὲ μεγάλας κυματῶν (ἡνῶντες) ἐκμαρτυροῦνται κυρτοὶ κυρτοὶ
διὰ τὸ καὶ εἶδεν καὶ ἐκμαρτυροῦνται μὲ πόρτα ἢ ἡνῶντες διὰ τὰ
προσμελῶσονται ἀπὸ τὰς πηλῶν (περιστῆρα, ὑπὲρ, ἐκμαρτυροῦνται μ.λ.η.).

Τὰ ἄλῳν ἦσαν μόνιμοι κυρτοὶ πῆριξ τοῦ κυρίου καὶ ἐς ἀπόστασιν
200-300 μέτρων ἀπ' αὐτοῦ. Τὰ διμάτια τοῦ εἶχε ἐκῆμα κύματος διαμῆτρον
8-10 μέτρων καὶ ἦτο κατὰ 30 ἡμέρας χαμηλότερον τῆς ἡνῶντας τῆς
ἡμέρας. Περιμετρικῶς ἔγινε ἐνθόδω πῆριξ πλάμης διὰ τὰ μὴ ἐκμαρτυροῦνται
τὸ ἄλῳν καὶ τὰ κυρτῶν, ὥστε τὰ μόνιμα ἐκμαρτυροῦνται οἱ

εσάχυνε. Κάθε άρροισή οικολόγησε και τό δυνά της δλύνε. Παραλάν-
ρωι μασιμενώθηκε καλόνά ³⁸άρωματιών δάκνων (μυρτιά) διά τό άτα-
παύονται τά μικρά παιδιά και οι μεγάλοι όσση άραν διή ήεχολόντο
έντός του άλωνα. Ο άλωναίος ήρχιζε τόν Μάιον και τειλάωνε τόν
Τεύλιον αναλόγως τής ποσότητας των ήρώ άλωναίον σθηματιών.

Πρό της ενάρξεως του άλωναίος τό άλύνε μασιμενώθηκε από τό πόρτε,
είχοντο μέ πολύ νερό και τέλει ήλύνοντο μέ ποτοποιημένη κωπή κώ-
ρον βωών (βουτεία), άφού προηγουμένως περιέφερον κυλινδρως έντός αυ-
τού 2-3 ζύγην βωών υπό άρκετήν άραν, διά τό πατηδή καλόνά τό δάκνο
και τό μή κώνη μυρμηκιάς.

Ο άλωναίος ήρχιζε τήν 10 ηρώνην και τειλάωνε κατά τίς 5 τό
απόγνωμα. Εχόντο ενόψει μέ δύο βόδια τό όποια έφοντο τόν βωλόερον.
Ο βωλόερος μασιμενώθηκε εν ήλυνή καλόν 3-4 έκατ. από υδριών
μασιμενωκάς. Ητο επιμήκης μήκος 150 μ. πλάτος 9,50 μ. ηρο-
στα και η με άρκετα άρματα τό τό άρματα άρκετά άρκετά άρκετά
τό προδόν άφον του. Κατωθεν άφον άρματα άρματα (όδοκωτες ή όμαλές
επιμήκης αιδέντες λιπίδες) και βωλόερος (άποκίς βωλόερος
όδου) διά τήν κωπή των εσάχυν. Επί του βωλόερου τειλάτο με-
κρόν βάρος, ενόψει πέρα, υπό της όποιας και κώδητο ο μασιμε-
νων τό βόδια. Όχι ενόψει χρησιμοποιήατο κώδημα (μαριέλα) ή και
εκαμνίον. Τό υπό του βωλόερου άπομν άρκετα εχοίνιον τό άφον του
όποσον ήσαν άρματα εν τό κώδη των βωδιών και βωλόερος διά τό
πάλημα άρκετων. Κατά τήν διάρκειαν του άλωναίος έρχόντο κατά
διαστήματα έντός του άλωναίος άφον άρματα και άφού έλόντο
ξεχωρίζοντο κατ' όλην τήν επιφάνειαν αυτού μέ υδριών ήλυνον έρ-
μαλίο τό δικάλι. Η τοιαύτα άρματα έλόντο άρματα και έλόντο
5-8 κατ' ήμέραν αναλόγως της ήμέρας (ησά ή άρκετή) και της
δυναμικότητας του ήματιού. Οι ήματιοί (άλωναίος) εσάχυν έλόντο
επρός εν τό άφον του άλωναίος άρκετα κατά διαστήματα μέ
τό ήλυνον άρματα έλόντο τό άρματα.

Αφρότερον εκπαιμοποιούντο εἰς τὸν ἀδωκεμὸν καὶ μονάφια ἢ ἄλλα
εὐπρόσθε φοράδες (ἴσθαι ἴσθαι). Μικραὶ ποδότες ἀφρότερον δὲ ἡλυσίται
ἀλλ' ἐκπαυρίζοντο εἰς τὸ ἀδωκε. Κατὰ τὸν ἀδωκεμὸν ἐκπαυρίζοντο διάφορα
τραγέδια καὶ κρημνίαις μεταλλάξαι.

Μικτὰ τὸ ἀδωκεμὸν ἐκπαυρίζοντο μετὰ τὰ ἀδωκεμὸν οἱ ἀδωκεμὸν ἐκπαυρίζοντο
καὶ ἐκπαυρίζοντο ἐκπαυρίζοντο αὐτὸς τὸ ἀδωκε. Κατόπιν ἔρχεται τὸ λίκνισμα,
ἀν' αὐτοῦ καταλλήλως ἀδωκε, μετὰ τὸ ἴδιον ἐκπαυρίζοντο. Τὴν περιέδωκεν
φορεῖ διχνοῦσαν ἀνδρεῖ. Ὅχι ἐπὶ τὰ δὲ ἐκπαυρίζοντο καὶ μεταλλάξαι.

Ὅταν ἔρχεται τὰ διακρίνεται ἀπὸ τὸ ἄλλο μετὰ τὸ ἀδωκεμὸν ὁ κρημνός
(διχνοῦσαν πάντα μετὰ ἄλλο), ἢ μεταλλάξαι ὁ κρημνός ἐκπαυρίζοντο ἢ μεταλλάξαι
ἀπὸ τῶν ἄλλων, ἐκπαυρίζοντο ἐκπαυρίζοντο τὰ κρημνία ἄλλα μετὰ τὰ ἀδωκε.
ῥίση ὁ κρημνός καὶ τὰ ἐκπαυρίζοντο ἐκπαυρίζοντο τὰ κρημνία ἄλλα μετὰ τὰ ἀδωκε.
Τὰ ἴδιον κρημνία ἄλλα μετὰ τὰ ἀδωκε καὶ ἀδωκεμὸν μεταλλάξαι τὰ
κρημνία. Διὰ τὸν ἀδωκεμὸν τὸ κρημνός τὰ κρημνία ἐκπαυρίζοντο

ΔΙΧΝΟῦΣΑΙ **ΔΙΧΝΟῦΣΑΙ**

ῥίση τὸ ἀδωκεμὸν μετὰ τὸ ἀδωκεμὸν τὸν ἀδωκεμὸν. Ὁ κρημνός
ῥίση κρημνός ἐκπαυρίζοντο μετὰ τὸ ἀδωκεμὸν ἐκπαυρίζοντο τὰ κρημνία
ῥίση τὸ ἀδωκεμὸν τὸ ἀδωκεμὸν ἐκπαυρίζοντο καὶ ἐκπαυρίζοντο εἰς τὴν
κρημνία τὸ κρημνός (καὶ κρημνία τὸ ἀδωκεμὸν) τὸ κρημνός. Ὁ κρημνός ῥίση
τὸ ἀδωκεμὸν τὸ κρημνός ἢ κρημνός, ἐκπαυρίζοντο μετὰ τὸ κρημνός
ἐκπαυρίζοντο τὸ ἀδωκεμὸν καὶ κρημνία τὸν ἀδωκεμὸν κρημνός.

Τὸ ἀδωκεμὸν ἐκπαυρίζοντο καὶ ἢ κρημνία, τὰ κρημνία καὶ ὅτι ἄλλοι ἴδιον
κρημνία τὴν κρημνία τὸ ἀδωκεμὸν. Κρημνία μετὰ τὸ κρημνός καὶ κρημνία
τὸ κρημνός εἰς κρημνία. Καὶ ἀδωκεμὸν κρημνία, κρημνία κρημνία
κρημνία, καὶ ὁ κρημνός ὁ κρημνός εἰς κρημνία διὰ τὴν
κρημνία κρημνία τὸν κρημνός (κρημνία κρημνία). ἢ κρημνία
κρημνία μετὰ τὸ κρημνία (κρημνία κρημνία) ἢ δὲ κρημνία κρημνία
τὸ κρημνός τὸ κρημνός. Ὁ κρημνός κρημνία μετὰ τὸ κρημνός
καὶ κρημνία τὸ κρημνός μετὰ τὸ κρημνός τὸ κρημνός κρημνία
τὸ κρημνός κρημνία κρημνία. Κρημνία κρημνία ὅτι καὶ μετὰ τὸ
κρημνία κρημνία.

Τό άκυρον μεταφέρετο μέ μεγάλη τσουβάλια εις τόν άσχερμόνα
κατό τας πρωϊνάς ή δεσπερινάς ώρας, μέ τήν φρουά. Ως άσχερμόνας
έχρησιμοποιήτο γρηό θυμώσιο πλησίον τού στάβλου. Έκείνωντο προσηγο-
μείως τό δάσπερον αὐτοῦ μέ γρηό θυμάρια, ἔκλειντο ή πόρτα καί
τό άκυρον έρρίπτετο εντός αὐτοῦ κύμα από όπήν κυματική καί διαμέ-
τρου 0,50 ίνας ή όποία ἔδίδετο άσχερμόνικης. Διά τό χωρίον περιέ-
τερα άκείρα ἑκατίεθάρην από τήν εν πόρτῃ όπήν παιδιά ή καί μεγάλους
καί τό ἑκατόδεον. Διαδοχή επόρου όν ἔχρηστο.

Από τοῦ 1964 ευμεταρύνουν οἱ περιειότεροι τῶν κατωτέρων τό εἶπερά
εις ἴνα καθωρισμένο μέρος (θυματοστάσιον) καί ἀλυσήσονται από ἰδίω-
τευκήν ὀλυμπιακήν μηχανήν (πατόζην) ὅσαν διήλθῃ ἐν τοῦ χωρίου. Τήν
ὀλυμπιακήν αὐτορουδι καί μηχανιστικό μηχανήμα πού δένει τό άχε-
ρα ὅσαν ἐπιδυμιῶν ἐς μέγαν ὑπὸ ἀσχερμόν. Μερικοί διατηροῦν ἀ-
κάμη καί ἐπόμερον ὀλύντα ἐπὶ ἀσχερμόν τού καρπού των ὅσαν
ἀσχερμόνικῃ ἀκμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἔτησαι πυραί

Ανάπτονται πυραί αὐτήν καί επόμερον τό μεσημέρι τοῦ Μεγάλου Σαββά-
του ἐπὶ δρόμο μπρός από καθεῖς ἐπίκει, τό μετόνυχτα τοῦ μεγάλου Σαβ-
βάτου τήν ὥρα τῆς Αναστάσεως καί τό ἑσπέρας τῆς 23 Ἰαννουῦ (Κλη-
δόνου).

Αἱ πρῶται ἀνάπτονται κατό μετονίς ως ἐπὶ τό πλῆστον από δάμνους
Εἶναι μευραί καί ἀνάπτονται διά τό ἑκατίεμο τοῦ Ἰούδα.

Ἡ πυρά τοῦ μεσσημιῶν τοῦ π. Σαββάτου δίεται γονάρα. Καθ' ὅλην
τήν διάρκειαν τῆς ἡμέρας καί μεγάλης ἐξορμάδας ευμεταρύνονται από τό
παιδιά τοῦ χωριοῦ διάφορα γύλα (κυλίματα ἀμνησίων, βάτα, θυμάρια κ.ά.)
καί εἰσκατίζεσται ἐς τό προαίθριον τῆς ἑκκλησίας, ἐν τήν πλατείᾳ τοῦ
χωρίου ή ἐν ἄλλοις κατάλληλον πῶρον μέγα εὐαίρη. Πολλά γύλα κλε-
πτοσται κατό ἐπὶ νύκτα από αὐτάς ή ἀμνησία των χωριατῶν. Εἰς τήν
κορυφήν τοῦ εὐροῦ τοποθετεῖται δεινύμα τοῦ Ἰούδα. Ανάπτεται από
παιδιά τήν εὐεγγήν κατό τήν ὁποιάν ὁ ἱερεὺς ζωγωνεῖ τό ἑκατίεμο

Ανέστη..... Τό πάγκομο τῶν ζῶντων μεταβάλλουν καί παραμορφοῦν οὖν οὖν πλείους τῶν Χριστιανῶν, μεταφέρουν δὲ μὲ κερτὰ εἰς τὰ ἐπίτια τῶν φῶν, ἀπὸ τῆ γυνάρα καί ἀνίστανται τὸ κενόπλημι καὶ κρύβεται σὺν ἐκκορυφαίαι.

Ἡ πυρὰ ἐπὶ παραφῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου (Κηρύκτου) ἀνίσταται εἰς τοὺς δρόμους τοῦ κυρίου ἐμπροσθεν τῶν οὐρανῶν. Καίγεται δὲ εἰς αὐτὸ τὸ ζῆλον οὐρανίαν ἐπὶ τρυφερότητος. Ἀποδίδεται τὸ πῦρ τῶν τοιοῦτων πυρῶν ἀπὸ μικροῦ καὶ μεγάλους αἰῶνες καὶ σήμερον καὶ θαυρεῖται καλόν.

(Γεώργιος Δημ. Αγγ. Παύλος, διδάσκαλος

Ἡ εὐλογία αὕτη ἔγινε ἀπὸ τῆς 21.12.1970-1970)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ εὐλογία αὕτη ἔγινε εἰς τὸ κυρίον Ἀνδρῆ Πεδιάδου.

Ἡ πληροφορία ἐλήφθη ἀπὸ τοῦ μαρτυροῦ Ἀρήκου Ζανδοῦ ὅςτις ἐγεννήθη εἰς Σμύρνην καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὸ κυρίον τοῦτο τὸ ἔτος 1922. Εἶναι Β' Ἑλληνικοῦ καὶ ἔτι τῶν 76.

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις).... *Αἰ. Πη.*.....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *Πεδιάδος*.,
Νομοῦ *Ἡρακλείου*.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Γεωργ.*
Συγγελάου..... ἐπάγγελμα *Διδάσκων*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Αἰ. Πη.* *Πεδιάδος*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *1/2 ἔτος*.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Αἰ. Πη.* *Σακεῖ*.....

.....
ἡλικία... *76* βιωματικαὶ γνώσεις... *Β. Ἑλληνισμῶν*..
..... τόπος καταγωγῆς *Σμύρνη*.....

β) *ἔχει κατεγράψαι* *ἀνέκδοτ.* *σημειώσ.* *ἐκ* 58

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Αἰ. πεδιναί διὰ ἐποράν.*
καὶ αἱ ὄρειναι διὰ βοσκὴν ποιμνίων.

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *ὑπῆρχαν χωρισταί*.....

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς Τούρκους καὶ ἐδάκιται εἰς χωρικοὺς.

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *ἔην διανεμεί μετὰ ἐδάκιταις ἢν δια-*
τηρεῖ πρός ἐκκλήρησίν του.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Μόνοι ἐν τὴν γεωργίαν.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δὲν ἐσθῆραν.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τοῦ θερίσματος, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραχητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπὶ ἡγήσαντο δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Εἰς γειτονικά χωρία*

β) Ἐπὶ ἡγήσαντο ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... *Ναί* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Ὡς υπάλληλοι*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Διὰ ζωϊκῆς κρόνου κερμὲς βοτῶν.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; . . . Ἀπὸ τοῦ 1925. αὐγίου.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . . Ἐξ εἰδηροῦν ἄροτρα.....

ἀπὸ τοῦ 1922 καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1960

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο, ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο, ἢ προμηθεύεται αὐτοῦ; . . . Μακάφτερο καὶ δίφτερο. Σιδηροῦν

ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τοῖς ἀγροὺς τὸ δὲ δίφτερο

εἰς ἀνέμεσθα καὶ περὶ τὴν ἑδάγη. Προϊδμεν

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου

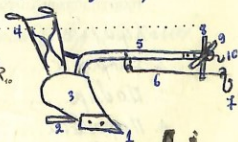
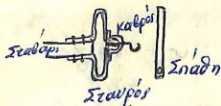
σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν

αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. ὀνί..... 4. ἔχρη..... 7. γάντζος..... 10. καθρός.....

2. ποδάρι..... 5. σταβάρι..... 8. σπάθην..... 9. σταυρός.....

3. παλάμη..... 6. βέργα.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) . . . Ἀπὸ τοῦ 1953.....

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Διὰ ἐχρησιμοποιεῖται.....

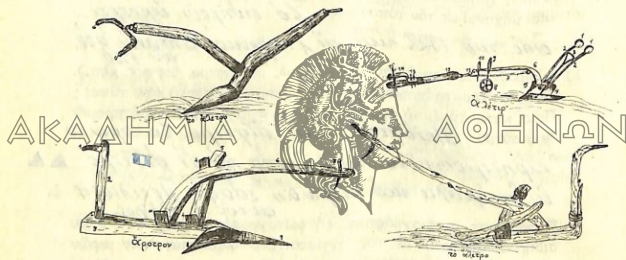
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... ὄχι.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *ἀπὸ τοῦ 1964*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

... *Εἰδικὸς τεχνίτης ἐ. ἀδελφεῖ*.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *Χιραφῶτι*..... 6. *Γούλα*..... 11.

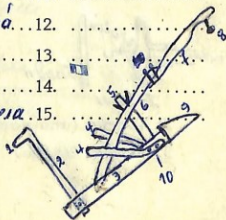
2. *Ἐξερη*..... 7. *Ἀμρεσκαβαρά*..... 12.

3. *Ποδάρι*..... 8. *Κατακλιῖδι*..... 13.

4. *Παρούδια*..... 9. *Ὦνι*..... 14.

5. *Σπάθην*..... 10. *Παροντουκέρνια*..... 15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τήν άροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

... ἦτα... τοῦ... ἐκ...
... ὅλα... τῶν... χωραφιῶν...

σχήμα 1

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου ;

... ἐκ... ἐκ... ἀποφωτισμένην...

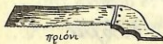
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

... κατεσκευασμένην ἐκ ξύλου...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

... σκεπάρνι, πριόνι (εἰς ἀνάσσει), ἀρίδι... καὶ
... σκεπάρνι...

πριόνι

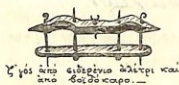

ἀρίδι

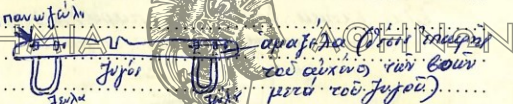

ρινι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

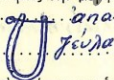
- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *ἐχρησιμοποιοῦντο... βοεα...*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... *καὶ δύο... καὶ ἓν...*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ... *Ναί.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευλές, πιξεύλια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... *ἀναχωρήσει*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

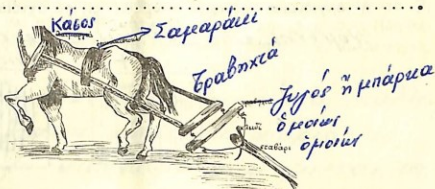
εἶναι ἐκ σιδήρου καὶ λέγεται "λοῦρα."

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; ... *1923.*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ... *γίνεται ἐν τῷ παλαιτέρῳ ἐχέμα.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον,.....

..Ἰδὲ. ὁχηματολογία. κοινοτική..

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

..Ὁρμίνει.. ὁ.. ἰδιοκτήτης.. τοῦ.. ἀγροῦ.. ἢ.. ἄλλος.. τοῦ.. ὁδηγῶν.. μετὰ.. σπορά..

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

..Ἐὰν.. διὰ.. βόδια.. τὰ.. ἀνδρείων.. ἢ.. ἄνδρα.. ἀνδρῶν.. τοῦ.. ζυγῶν.. καὶ.. ηγετῶν.. καὶ.. ζυγῶν.. (τὰ.. ζυγῶν).. μετὰ.. ἀνδρῶν..

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. ἀρμάτωμα μετὰ.. σχοινί.. ἀπὸ.. τὰ.. κέρατα.. πρὸς.. διένδυται.. ἀπὸ.. τοῦ.. ζυγῶν.. ἢ.. τὰ.. σιδηροῦν.. ἄροτρα.. ὁμοίως..

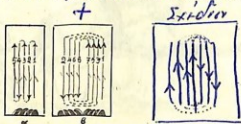
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). μετὰ.. σχοινί.. ἀπὸ.. τὰ.. κέρατα.. ἢ.. σχοινί.. εἰς.. μετὰ.. σπορά.. καὶ.. ὁδηγῶν.. ἢ.. ζυγῶν..

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται τὸ χωράφι περιφερειακῶς (+) ἢ καὶ κατὰ τὸ παραπρόσθιον σχῆμα ἀρχῇ γε-

ῆ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

νομένη ἀπὸ τοῦ μέσου αὐτοῦ

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορῆς ἢ σποριῆς, τάμης, σισαῖς, μεσθρέδες κ.λ.π.) ;

..... εἰς λωρίδας ἢ σπορῆς

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

..... οὐκ ἔστι

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

ὁρίσθητε βαθιὰ ὀργώματα καὶ ἀνάβατα ὀτάλεια πρὸς τὴν καλλιέργειαν

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

διὰ καλλουργιάς, βελτίαν, διὰ ἐπαράν, ἀνάβαθρα

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Γίνονται δύο. τὸ πρῶτον πέμπται καλλουργία καὶ γίνεται κατὰ Φεβρουάριον τὸ δεύτερον διβόλισμα καὶ γίνεται τὸ τρίτον.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐγίνοντο τρία ὀργώματα κατὰ Μάρτιον

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐπὶ ἐν ἔτει

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Σίτου 2 κριθῶν 2 ψυχανθῶν 2 κηπευτικῶν 4 καὶ κατὰ ἀνοιξιν*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *ὁ σάβανος, ἡ*

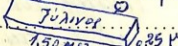
δακτύλος, ἡ ἐκ τῆς ποδάρης τοῦ γεωργοῦ καὶ ἡ ἐκ τῆς διπλοῦς ἡτῆς τοῦ ἐδάφους

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

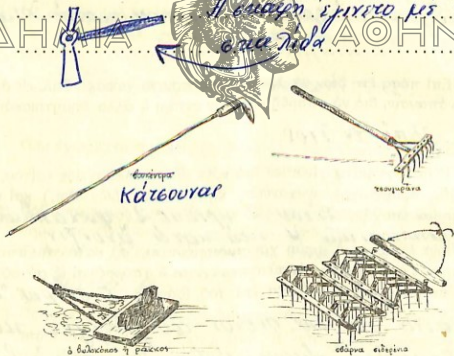
Μὲ τὰ παλαιτέρω ὑποτιθέμενον ἔργαλειον
καὶ γίνεται κατεύθυνσις. Ἡ σημειωμένη
ράβδος ἦτο Ἰουδαία.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Βωλευρας..

... Σηαίσις γίνεται.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
 ...*τὸ εὐάφημο. ἐρίκτα. διὰ τοῦ σημειωμέ-*
νου διὰ σταυροῦ. ἔργα δέου. πού. ἀναγράφει
σημαίνει......

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
 ...*τοῦ ζευγάν. βοηθοῦν. ἢ. γυναικί. καὶ τὰ*
παῖδά του......

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
 ...*τὰ πρὸ φασίγια. διὰ πικνικῶν. ριζικῶν*
καὶ φραγμῶν. τὰ ὑπόδυνα. διὰ τὰ
ἄλλα ὀφρια. ἐπὶ ἀνταχά......

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
 ...*δέν. γίττα. ἰδιαντέρα. ἰνιλογή.*.....

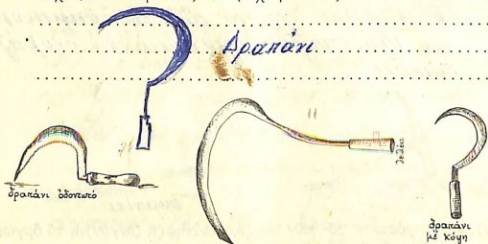
9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.
ἐφυτεύοντο. εἰς. αὐλάκια......

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

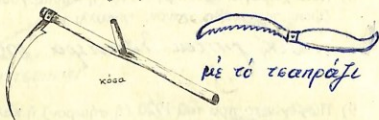
π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερίσμου, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο ὁμαλὴ... τοῦ δὲ δρεπανιοῦ ὀδοντωτή... ἡ δὲ ἀντιθέτως ἐκείνη...
 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
 ἔναι ἡ δὲ...

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

....Οἱ παρκευάζοντες (ειδημαρξοί).....

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *θερίζοντες καὶ εἰς ρεβίθια, ἢ ρόβη, αἱ χεῖρες, εἰς κριθῆς*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

....10-15 πόντοι ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.....

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).....

5. Πύοντο

καλαμιά

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

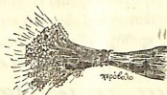
....Ἐὰν ἀποθέτουν αἱ θηριζαί.....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

....Ἐὰν δράγματα τοποθετοῦνται 5-6 ἑκ. τοῦ ἐδάφους αἱ δὲ μεγάλα διασταυρώνονται.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

Ὁκομιάζονται... μάζεα ἢ μᾶλλον ἀγμαλιά.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἰσὸς ἅλλα
μερὲς δὲν ἤρχοντο.

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

.....
.....
.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ἔφερον καὶ αἱ ἀπὸ τῆς δεξιᾶς.
Θαυρὸν παλῦτα τὰ ἔρραβαν.
ἐν εἰδῇ καρφατίου πρὸς προφυλάξιν.
ἐν τῷ καλῶν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὅχι. Ἀπεφύγετο. ἢ... ἔριεν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν διάφορα τραγούδια ὅχι. ὡς ἐμὰ μέ τὸν θερισμὸν.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

Ἐστὶν δὲν ἀντιδίσταται αὐτό.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

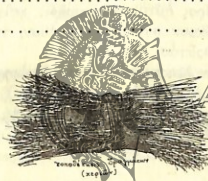
Τὸ δεμάτιασμα τοῦ εἴτου ἐγένετο δεμίαι τῆς κριθῆς τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς...
δὲ βρώμενης μετὰ καθάρσεως μετ' ἡμέρας

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐὰν δέοιτο ἐπικεῖται παρ' ἀνδρῶν ἢ δέ. μαζα-
φορά. παρὰ φυλακῶν. ἔδιδοντο μὲ σκαλῖα
μασσεμμεμένα ἀπὸ μυριέρ. πλατάνων..
(βέρριερ) εὐφάειερ... υ. λ. σ. Ἐργαλεῖον δ' ἐν.
ἐχρησιμοποιεῖτο.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνκεντρώνοντο ἀνὰ... τέσσαρα καὶ ἐνὶ
δύο. ἀφέναντι πρὸς... ἑμῶν φορτωεῖν..
.....

.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ τοῦ 1925

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἐγένετο διὰ
τοῦ ἔτους. ἔτσι κατὰ Μάρτιον διὰ δε-
ριππ. εὐνομιδὴν καὶ κατὰ Ἰούλιον
διὰ κεφερινὴν τοιαύτην.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν, ἢ
φωτογραφίαν. *Ἡ ἐξαγωγή γίνεται μὲ σκαπάνην
ἢ μὲ ἄροτρον αἱ μετὰ τὰς νοτιάσεις. Ἡ
εὐκαπάνη ἐλέγχεται εὐκαρίδια (βλ. ἐξ. σχῆμα)
Ἀροτρον τὸ εὐκαρίδιον.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηζέτο παλαιότερον ἡ διάσπαρσις τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ἔρποντας, χόρτα (π.χ. σαῦν, τριφυλλί, βίκου); Ἐσυν-
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐντέτα ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ἐξήρασις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Μέ. τριφυλλί. δι.
 καὶ. βίκου. το. τριφυλλί. ἐνόβετο. συνεζήτ.
 ὁ. βίκου. ἐνόβετο. πρὶ. μετὰ. ὁ. ἔξήρα. ἔξ.
 ἔσ. τόπον. ἔδωκετο. ἐν. ὁ. φύλα. καὶ....
 ἐφυλάσσετο. ἐν. πυρρὸν. δι. φάρον. (ἀ. φάρονος)*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Περὶ τῶ χειρὸς μαίον διὰ ἀρμάνον*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαις).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικήν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὥς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Θύγ' ἐκρημιμοσασούντο πρὸς...
 τοῦτο ἰδιωτά· ἱερὰ λεία· μοιράχα· εὐρρεα
 καὶ· ἀρεπῶνια· μιά· καὶ φημι...*

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Ὡς συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετέφεροντο εἰς τὸ ἀλώνι διὰ φύνων...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὸς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

*Ἐμαδύντο θεμωνιά· ἡ τοποθέτησις ἐγένετο
 εἰς ἓνα ἱερὸν μέρος τοῦ σωρόν...*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἀλώνι...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *εἰς ἀπορταεῖν· ἔξω μιστρῶν, μύρμι-*

*δεν τοῦ χωρίου· ἀπεφύχεται ἐκ τῆς οἰκίας
 ἢ· βαρεῖα· ἢ γερὰ τοῦ χωρίου...*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*Ἀνήκει εἰς μίαν οἰκογένειαν. Ἡ κυρία.
ἔσχερετο... ἀδύνηζε... ἐν βυθυσίν. ἀδύνη.*

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀπὸ τοῦτος
μαΐου... μέχρι τέλους τοῦ Ιουνίου*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Χωματάλωνο. περι-*

βαλλόμενον. γύρωθεν διὰ πλατῶν

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθῶς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). *ἔφανετο... καθαρισμός αὐτοῦ.*

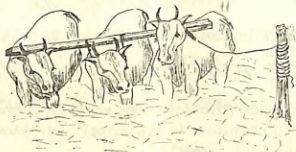
*καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου διὰ μίγμα-
τος κόπρου βοῶν (βουταῖας) καὶ ἀχύρων.*

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... *Οχι*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Δὲν χρησιμοποιεῖται ἀλωναύου δρόμος...

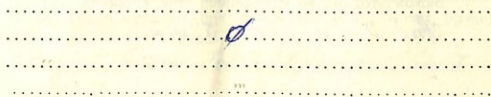
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενον ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος ὀτηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

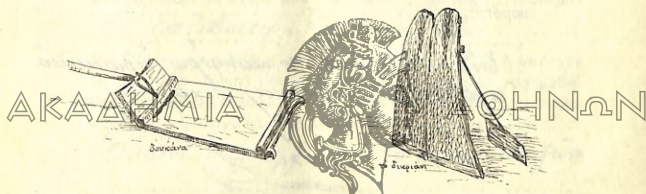
Ὁ ἀνωτέρω τρόπος δὲν ἔχει ἐν χρήσει...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνο-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Ο. ἑρμηνείαι...*

ἔχρηστα με... βωλόσυρα, ὡς τὸν περιστροφ. μηχαν. ἀντικρ. κατενεύθητο παρ' ἡδμερ. τεχνίτου. ζυ. κοίτης. φύλου. καὶ αὐ. ἐνθου. διαστάσε. του. π.χ. 1,50. καὶ 0,70. μέτρα. ἐπὶ αὐτοῦ. ἡλικί. 10. ἀπαντα. τὰ δημητριακά.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

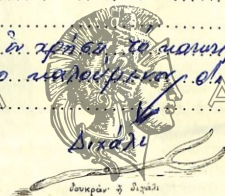
ἀπὸ 9 π.μ. μέχρι 5 μ.μ.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινος τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ἔτσι ἐν χρήσιν τὸ μακρὸν ἀλωνιστικόν

γεωργικὸν καλούμενον διχάλι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

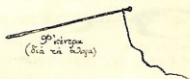
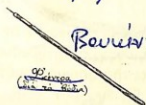
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλῳνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; .. *Ναί*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

ἔφτιαξε βουκέντρι Ἦτο 1,50 μέτρο ἔμ. ζυλόν
ἐν τῷ ἐνωμένῳ μακρῷ

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἔλγινε... ~~δοῦλα~~ δούλα... ἐμίγετο... 5... εἰς...
καθ' ἡμέραν.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

θύν... ἔλα... ἔλα... ἔλα... ἔλα...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζον : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλῖα : βαλμάδες, δηλ. τσοπανῆδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες, οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

ὁ ἴδιος... ὁ γεωργός με' τὰ ἰδικά... του ζῶα

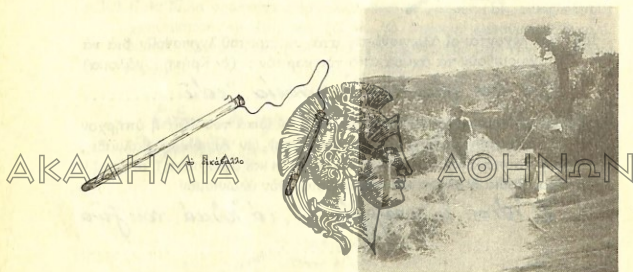
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἐμίγετο... κρήναις... ἡλίαν... μέλας...
διὰ... κρήναις... ἡλίαν...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

κατεσκευάζετο... ἐκ ξύλου... ἡλίαν... εἶχε... τὸ
ὄψον... τοῦ... σχήματος... 1. (ὄψον...)

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).. *ἐν τῷ ἀλώνι*.....

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

Ἐγίνετο... ὑπὸ μελῶν τῆς οἰκογενείας...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

..τοῦ κοπάνισμα ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ξιδάριου.
..Αὐτὸς μετὸν τὸν ἀποχωρίζον...
..τοῦ μαρτυροῦ.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

..ἐτραγουδοῦντο διάφορα τραγούδια. Ἐλα ἔλα
..ἐλα γέρω γέω. καὶ οὐ. ἔ. ἀχυρε. δὲ καὶ.
..καὶ.....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

..ἐπρομηθεύθη. ἔ. τοῦ. ἔ. ἀλων. καὶ ρ. ἔ. ἔ.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

..ξεχωρίζεται μετὰ θρινάκι. (ἐλπίς. σχῆμα. ἔ.)

σχ. 1

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Εἶχε.. ὀχῆμα..*

ἔπιμειψες... Τραυλὸν.. ἔθιμον.. δὲν.. ὑπῆρχε.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ὑχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ.. τὸ.. ὀδινάει.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Καί.. ἄνδρας.. καὶ.. γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Καλοῦνται.. μαρτύλια.. Μὲ.. τὸν.. βολίερα.....

Ἐπιποδίζετο.. ἐδῶ.. καὶ.. ἐλῆγετο.. καρποφλύνεμα.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλῶνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

.....
 . Σπείρει... μὲ... σπικί... καὶ... γραιοῦ... καὶ... ὑπ'...
 . ἀποχέου... ἰσχυρὸν... εἰς... τὸ... μέσον... τοῦ... ἁλυνίου...
 . Σπινδιλίζει... μέρον... δι'... τὸν... εἶτα...

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

.....
 . Ἀνακυρῖ... μὲ... τὸν... βορίθη... ἢ... καὶ...
 . παραέροσται... δι'... ἐκείνην...

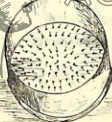
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

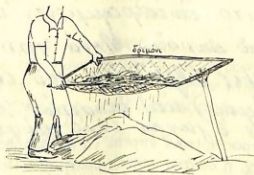
ΔΟΗΝΩΝ

κόσκινο παλῶν δερμάτων

κόσκινο ἢ ἀφύλαξι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἐξαρμολογούμετο ὁ βολίστης.
ἔτελλε ὁ ἀσπ. ἐκχέματος γυνέου

Βολίστης

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ὁ καρπὸς ἐτίθητο εὐρὴν στή μίαν τοῦ ἀλωναρίου μέτρηται παλαιὰ ἐκκαρμολογούμετο ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς μέτρητο κέντρον τοῦ ἐπὶ κορυφῆς τοῦ σωροῦ καὶ περιφερειακῶς τοῦ σωροῦ γυνέου. Ὁ φτυάρι ἐν ἐκχέσει

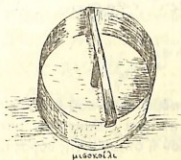
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἐκκαρμολογούμετο ὁ ἐκκαρμολογούμενος ἐπὶ τοῦ κορυφῆς τοῦ σωροῦ. Μετὰ τὴν ἐκκαρμολογίαν ἀποκαρμολογούμετο (ἐκκαρμολογούμετο τοῦ ἐκκαρμολογούμενου) καὶ ἀποκαρμολογούμετο τοῦ ἐκκαρμολογούμενου ὁ καρπὸς ἐπὶ τοῦ κορυφῆς τοῦ σωροῦ.

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλουσι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβλήθωσιν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Εἰς τὸ ἀλώνι..κατεβάλλετο..3%..ἐν..εἶδος..ἤρκετο
ὁ..μουναταξής..ἐν τὸ ἀλώνι..ἡ μέτρηση..εἰνέτο
μέ..τενεία..ἡ χωρητικότης..ἀνὰλογος..τοῦ..εἴδους

μίσκοιλε

κούταλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ?ἐντόρ..ἐπὶ..οἰκίας..ἐν..πυλῶνα..

ἢ..καὶάτερ..ζυλινει..

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὕπαιθρον ;

Ἀποδιδέμεται εἰς ἀχυρῶνα ἐντὲρ τοῦ
χυρῶν.

- 5) Πῶς ἐγίνεται (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... ἐντὲρ γίνετο διαλογὴ τοῦ σπόρου.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Α'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... τὴν 23. Ἰουνίου. (Κληδόνου) καὶ τὸ Πάσχα
(ἐντὲρ ἑσπέρas τῆς 31. Αὐγούστου).

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

... τὸν 23. Ἰουνίου. ἐντὲρ ἑσπέρas εἰς τὴν πλά-
... τειαν. τοῦ χυρῶν. καὶ περὶ τὴν 12. η.
... καὶ περὶ τὴν 31. Αὐγούστου. εἰς περὶ το-
... ῖον τῆς ἐκκλησίας

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

ἰσχύεται... φανταρά.....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

ἐπὶ ἀκαήτων παιδιᾶ.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπό ποῦ μέρος;.....

*τὰ ἐκλέγουν ^{τα παιδιά} ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, τὰ ἐπιχειρῶν
Παππάς τὰ κλέπτουν*.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*τὰ εἰσέρχονται μὲ ἀκοιγὰ καὶ τὰ τραβοῦν
μέχρι τοῦ ἐκφύτου ἐκμετρώσεως*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

*τὰ βράδυ μόνον τῆς ἀνασάσεως... ρήματα
παρασκευάζονται... κ. λ. π.*.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

ὅχι.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

... τοῦ τροχοῦ... καίονται... τὰ στεφάνια
... ἐπὶ Πρωτομαγιάς

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἰησὺ τοῦ βασιλῆ... ἐκὺν... Ἰησὺν... Ἰησὺν... ἐκὺν...
ὁμοίωμα... τοῦ Ἰούδα

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

